

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Gehörs- och musiklära 1

Tema: Kompositionstekniker

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse av och förmåga att tillämpa olika kompositionstekniker, samt att analysera deras effekter på musikaliska uttryck. Provets frågor är utformade för att testa elevernas kunskaper om tema, variation, kontrapunkt och arrangemang av melodier och harmonier.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

“Olika kompositionstekniker som används för att skapa musik, inklusive teman, variationer, kontrapunkt och arrangemang av melodier och harmonier.”

Kunskapskrav

Eleven kan redogöra för och tillämpa olika tekniker och metoder inom musikkomposition samt analysera hur dessa påverkar det musikaliska uttrycket.

Prov

Faktafrågor

1. Vilken av följande är en teknik för att variera ett tema?

A) Tonartsbyte

B) Rytmask omstrukturering

C) Tystnad

D) Harmonisk förändring

2. Vad kännetecknar kontrapunkt?

A) Enstaka melodi

B) Samspel mellan flera melodiska linjer

C) Användning av enbart ackord

D) Ingen melodi

3. Vilket av följande verk av Beethoven är känt för sina variationer?

A) "Für Elise"

B) "Diabelli Variations"

C) "Pastoral Symphony"

D) "Emperor Concerto"

4. Vilken teknik används ofta för att skapa djup i en komposition?

A) Monodi

B) Kontrapunkt

C) Arpeggio

D) Unisono

5. Vad innebär stilistiska arrangemang?

A) Att använda samma melodi flera gånger

B) Att komponera utan syfte

C) Att anpassa ett verk till en specifik stil eller genre

D) Att endast fokusera på rytm

6. En kontrapunkt teknik som ofta används är:

A) Melodisk imitation

B) Endast harmoniska förändringar

C) Rakt upprepande

D) Tystnad

7. Vad är syftet med att skapa variationer?

A) Att upprepa en melodi

B) Att göra musiken tråkig

C) Att skapa intresse och utveckling

D) Att förlänga en komposition

8. Vilken är inte en del av kontrapunktens grundprinciper?

A) Undvika parallella kvinter

B) Använda samma ton för alla melodier

C) Respektera harmoniska relationer

D) Skapa melodi som inte kolliderar med andra

9. Vad är en kompositionsprocess?

A) Att bara tänka på texter

B) Att byta instrument under repetitioner

C) Att strukturera musikaliska idéer till ett sammanhängande stycke

D) Att fokusera enbart på arrangement

10. Beethovens musik kännetecknas av:

A) Korta och enkla melodier

B) Starka variationer och komplexitet i strukturer

C) Endast harmoniska inslag

D) Ingen användning av tema

11. Vid arrangemang av melodier, vad måste man tänka på?

A) Att alltid använda samma instrument

B) Att bevara melodins karaktär samtidigt som den anpassas

C) Att göra det så enkelt som möjligt

D) Att den måste vara lång

12. En viktig aspekt av temat i en komposition är:

A) Att det aldrig får upprepas

B) Att det kan varieras på olika sätt

C) Att det alltid ska vara kort

D) Att det ska vara komplext

13. Vilket av följande namn är mest förknippat med kontrapunkt?

A) Mozart

B) Schubert

C) Bach

D) Chopin

14. Vad är en melodi?

A) En kombination av harmonier

B) En serie av tonhöjder som skapar ett musikaliskt mönster

C) En rytm utan ton

D) Ett enskilda ackord

15. Vilken typ av förändring är inte typisk för tema och variation?

A) Harmonisk förändring

B) Rytmsk förändring

C) Melodisk upprepning utan variation

D) Tematisk transformation

Resonerande frågor

1. Hur kan tema och variationer påverka lyssnarens upplevelse av en komposition?

Syftet är att ge eleverna möjlighet att reflektera över hur förändringar i temat engagerar lyssnaren.

2. I vilken mån kan kontrapunkt bidra till en kompositions djup och komplexitet?

Frågan öppnar för diskussion om hur flera melodiska linjer skapar en rikare ljudbild.

3. Jämför två kända verk som använder tema och variation. Hur skiljer de sig åt i sina tekniker?

Eleven fördjupas i analys och jämförelse, vilket visar djup kunskap om kompositionstekniker.

4. På vilket sätt kan den moderna musiken dra nytta av traditionella kompositionstekniker såsom kontrapunkt?

Ger möjlighet att diskutera utvecklingen av stilar och tekniker i ett historiskt perspektiv.

5. Hur skulle du beskriva skillnaden mellan arrangemang och komposition? Resonerar utifrån praktiska exempel.

Eleven tvingas att särskilja mellan begreppen i en djupgående diskussion.

6. Vilka effekter kan en skicklig användning av tema och variation ha på en musikalisk berättelse?

Eleven ges möjlighet att fundera över musikens berättande aspekter och känslomässiga påverkan.

7. Vilka svårigheter kan uppstå vid användning av kontrapunkt i en egen komposition? Ge exempel.

Frågan öppnar för reflektion över praktiska utmaningar i kreativt skapande.

8. Diskutera hur dina egna erfarenheter som kompositör kan kopplas till de tekniker vi gått igenom. Vilka insikter har du fått?

Ger eleven chansen att koppla sin egen kreativitet till lärda teorier, vilket är viktigt för A-nivå.

Bedömning

Provets bedömning kan göras med en poängsättning där faktafrågorna ger totalt 15 poäng (1 poäng per fråga) och de resonerande frågorna ger totalt 8 poäng (1 poäng per fråga).

För betyg E krävs minst 8 poäng totalt.

För betyg C krävs minst 12 poäng totalt, varav minst 3 poäng från resonerande frågor.

För betyg A krävs minst 18 poäng totalt, varav minst 5 poäng från resonerande frågor.

Tags: [Prov](#)